Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Sendt per e-mail til miljobio@lfst.dk og jejens@lfst.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse – Landbrugs- og Fiskeristyrelsens j. nr. 17-1210-000001

Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at afgive bemærkninger til bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse (herefter KO). Landbrug & Fødevarer havde dog gerne set, at den nye vejledning var sendt i høring sammen med bekendtgørelsen.

Det fremgår af høringsbrevet, at Landbrugs- og Fiskeristyrelsen er af den opfattelse, at de ændringer, der foretages i bekendtgørelsens bilag 1, alene er ”udtryk for en præcisering af hjemmelsgrundlaget i forhold til de nationale regler, så det sikres, at der hverken er krydsoverensstemmelse på mere eller mindre end de EU-retlige forpligtelser, som medlemsstaterne, jf. forordning 1306/2013, bilag II, er pålagt at have krydsoverensstemmelse på”.

Med bekendtgørelsesudkastet vil:
1) anvendelse af *affald* til jordbrugsformål indarbejdes i de eksisterende KO-krav, og
2) de ”nye” husdyrefterafgrøder blive omfattet af KO.

Ad 1) Anvendelse af affald til jordbrugsformål indarbejdes i de eksisterende KO-krav
Slam blev taget ud af KO i 2015 i forbindelse med CAP-reformen, idet slamdirektivet udgik af krydsoverensstemmelse. Det undrer således, at det nu - endog med en bredere formulering, der generelt regulerer ”affald” - skal inddrages igen for at implementere nitratdirektivet. I 2015 stod der i høringsbrevet: ”*KO-krav 1.2 – 1.6 om spildevandsslam ophæves, da Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden, i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg udgår af krydsoverensstemmelse*.”

Det fremgår bl.a. af KO-nabotjekket fra oktober 2015, at slam ikke længere er omfattet. På side 13 er det anført, at slam ikke er undersøgt, fordi det er udgået af KO, og af tabel 5-20, på side 98, fremgår det ligeledes, at slambekendtgørelsen netop ikke er videreført i den nugældende forordning RFO 1306/2013.
se link:
http://lfst.dk/fileadmin/user_upload/NaturErhverv/Filer/Landbrug/Krydsoverensstemmelse/Informationsmateriale/Vaekst-_og_nabotjek_af_KO_paa_miljoe-_og_GLM-omraadet.pdf

Landbrug & Fødevarer har noteret sig, at Miljøstyrelsen nu er af den opfattelse, at affald også er indeholdt i nitratdirektivets definition af gødning.

Landbrug & Fødevarer ønsker imidlertid at sætte spørgsmålstegn ved, om tilføjelse af affald til bestemmelserne kan indeholdes i den nuværende ordlyd af nitratdirektivet. Det følger af nitratdirektivets 3. betragtning, at:

”i forbindelse med reformen af den fælles landbrugspolitik, som er omhandlet i Kommissionens Grønbog om Perspektiver for Den Fælles Landbrugspolitik, blev det fastslået, at landbruget i Fællesskabet har behov for at anvende kvælstofholdig kunst- og husdyrgødning, men at overdreven brug af gødning udgør en fare for miljøet, at der er behov for fælles foranstaltninger til kontrol med de problemer, der kommer fra intensivt husdyrbrug, og at der i landbrugspolitikken bør tages større hensyn til miljøpolitikken”.

Der står endvidere i direktivets 11. betragtning, at ”sådanne handlingsprogrammer bør omfatte foranstaltninger til at:
begrænse anvendelsen af enhver form for kvælstofholdig kunstgødning på landbrugsjord og bør især indeholde specifikke begrænsninger for anvendelse af husdyrgødning”.

Nitratdirektivet sigter mod at beskytte vandkvaliteten i hele Europa ved at forebygge forurening af grundvand og overfladevand forårsaget af nitrater fra landbruget, jf. direktivets artikel 1 og ved at fremme godt landmandskab.

Det helt afgørende for Landbrug & Fødevarer er, at danske landmænd ikke risikerer træk i landbrugsstøtten, hvor EU-reglerne ikke kræver det. Landbrug & Fødevarer finder ikke, at det er nødvendigt at tilføje regler om affald via nitratdirektivet med konsekvenser for KO. Under alle omstændigheder er affald et meget bredt begreb og affald vil ikke nødvendigvis indeholde kvælstof i en mængde, der berettiger til generel regulering, jf. proportionalitetsprincippet.

Ifølge nitratdirektivets ordlyd gælder der et klart proportionalitets og nødvendighedskriterium, idet foranstaltninger skal 1) ske med henblik på opfyldelse af nitratdirektivets art. 1, (være forebyggende), og 2) være vedtaget i overensstemmelse med den i artikel 5, stk. 5 krævede fremgangsmåde, hvorefter foranstaltningerne skal være *nødvendige, effektive og rentable*.

Affald har ikke hidtil fremgået af husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser, og Landbrug & Fødevarer er ikke bekendt med, at det skulle have givet anledning til udfordringer for de danske myndigheder.

Landbrug & Fødevarer skal opfordre til, at det undersøges, hvorvidt slam også er KO-belagt i de lande vi sammenligner os med. I rapporten for det tidligere nabotjek synes slam kun at være en del af den danske regulering, jf. tabel 4-9 fosforrestriktioner, side 86, se link:.
http://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/MFVM/Nyheder/1._Vaekst-_og_nabotjek_af_miljoeregulering_og_kontrol_af_primaerjordbruget_-_rapport_30-10-2015.pdf

Såfremt slam skal indgå som en del af KO-kravene 1.13, 1.15 samt 1.16, bør det i øvrigt fremgå af overskriften/kravteksten, at slam også er omfattet.

Ad 2) KO på husdyrefterafgrøder
Efterafgrøderne, der tidligere skulle etableres som følge af miljøgodkendelser, var ikke KO-belagt, og Landbrug & Fødevarer betragter det som en unødvendig skærpelse, at lade husdyrefterafgrøderne udgøre en del af implementeringen af nitratdirektivet, hvorved de KO-belægges.

Det er naturligvis positivt, at der lægges op til en enkel administration af husdyrefterafgrøderne, men Landbrug & Fødevarer finder, at det fortsat vil være muligt at sondre mellem, hvor stor en del, der er pligtige efterafgrøder og husdyrefterafgrøder. Hvis landmanden lever op til den procentuelle

andel af pligtige efterafgrøder før tillæg af eventuelt krav om husdyrefterafgrøder, bør det administrativt kunne håndteres på den måde, at KO-kravet så automatisk betragtes som opfyldt.

Slutteligt skal Landbrug & Fødevarer gøre opmærksom på, at det ville være hensigtsmæssigt at præcisere hjemmelshenvisningen i krav 1.25, da det forekommer uklart, hvad 1.-3.- led i NBL § 15, stk. 1, 2. pkt. omfatter.

Med venlig hilsen

Helle Guldbrandt Lachmann
Chefkonsulent

Jura

D +45 3339 4316
M +45 3058 2159
E HGL@lf.dk